

Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Факультет лінгвістики
Кафедра теорії, практики та перекладу англійської мови

Вступ до романо-германського мовознавства. Латинська мова

30 1/1

Галузь знань

Спеціальність

035 Філологія

Курс	1
Семестр	1

Освітньо-професійна Програма

Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька
Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька

ECTS	3
Годин	90

Статус

Форма навчання

Семестровий контроль

Нормативний освітній компонент

Денна

Екзамен

Розподіл годин

Аудиторні години	Самостійна робота
Практичні години	
36	
1 раз на тиждень	56

Гарант освітньої програми

Олена ЛАЗЕБНА *О.Лазебна*
«19» *02* 2020 р.

Завідувач кафедри

Ніна ІЩЕНКО *Н.Іщенко*
«19» *02* 2020 р.

Голова методичної комісії

Світлана ІБРАГІМОВА *С.Ібрагімова*
«19» *02* 2020 р.

Редакція від _____ 2020 р.

Інформація про викладача

	Практичні заняття
ПІБ	Борбенчук Ірина Миколаївна
Посада	Доцент
Вчене звання	-
Науковий ступінь	Кандидат філологічних наук
Профіль викладача	
GoogleScholar	
e-mail	borbenchuk.ira@gmail.com
Консультації	Відповідно до графіку консультацій викладачів кафедри

Анотація кредитного модуля

Метою кредитного модуля є формування у студентів здатностей:

- зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії мови та суспільства, зокрема через вивчення латинської мови;
- використовувати у професійній діяльності базові знання латинської мови як невід'ємної частини класичної філологічної освіти;
- до усвідомленого засвоєння й грамотного вживання лексико-граматичної системи латинської мови; усвідомлювати принципи її організації, її природу;
- використовувати в професійній діяльності знання з латинської мови, зокрема вміння читати, перекладати та аналізувати оригінальні античні та середньовічні твори, адаптовані тексти міфологічного та історичного змісту
- усвідомлювати сутність й соціальне значення майбутньої професії, підвищити ерудицію й культурну компетентність майбутніх фахівців через поглиблене вивчення латини, орієнтоване на загальноєвропейські стандарти класичної освіти.

Силабус кредитного модуля «Вступ до романо-германського мовознавства. Латинська мова» розроблений на основі принципу систематичності та послідовності, який поєднує навчальний матеріал та шляхи його засвоєння студентами, що дає змогу обрати такі завдання, які за умови принципу активності (інтелектуальної, емоційної та мовленнєвої) найефективніше сприятимуть досягненню поставленої мети. Ці принципи є вихідними для обрання певних методів та прийомів. Що забезпечують антропоцентричний підхід, а відтак відповідні умови для розвитку мовної особистості, мовної свідомості та формування високої культури мовлення майбутнього фахівця.

Навчання здійснюється на основі студентоцентрованого підходу та стратегії взаємодії викладача і студента з метою засвоєння студентами матеріалу та формуванню у них відповідних компетентностей.

Під час навчання застосовуються:

- принцип комунікативної спрямованості навчання у поєднанні з мультимедійними технологіями стимулює пізнавальну діяльність студентів та підвищують їхні зусилля в оволодінні латинською мовою.
- принцип соціокультурного спрямування навчального процесу, який забезпечується відповідними латинськомовними матеріалами (текстами, ілюстраціями, таблицями).
- принцип домінуючої ролі вправ і завдань підкреслює специфіку оволодіння латинською мовою, оскільки при цьому враховується герменевтика тексту, зокрема культурно-історичні та естетико-літературні чинники.
- принцип системності знань, що передбачає послідовність викладу, презентацію навчального матеріалу у процесі розповіді, бесіди з опорою на засвоєння правил та практичної роботи на застосування знань.
- принцип дискусії передбачає усвідомленню загальнолюдських цінностей, розвитку емоційного інтелекту для формування власної стійкої громадянської позиції, до синхронічного та діахронічного аналізу глибинних структур художнього тексту у співставленні з реальними комунікативними ситуаціями та історичними подіями.
- принцип інтерпретації прочитаного для аналізу й інтерпретації оригінальних латинських текстів з урахуванням тенденцій сучасних наукових розвідок, а також для визначення зв'язку творів римських письменників з сучасним дискурсом (художнім та фаховим).

Для ефективної комунікації з метою розуміння структури та змісту кредитного модуля та засвоєння матеріалу використовується електронна пошта, Viber, система «Електронний КАМПУС» за допомогою яких:

- спрощується розміщення та обмін навчальним матеріалом;
- здійснюється надання зворотного зв'язку студентам стосовно навчальних завдань та змісту

Вступ до романо-германського мовознавства

навчальної дисципліни;

- оцінюються навчальні завдання студентів;
- ведеться облік виконання студентами плану навчальної дисципліни, графіку виконання навчальних завдань та оцінювання студентів.

Місце навчальної дисципліни в програмі навчання

Кредитний модуль «Латинська мова» має міждисциплінарний характер та є складовою навчальної дисципліни «Вступ до романо-германського мовознавства». За структурно-логічною схемою програми підготовки фахівця кредитний модуль «Латинська мова» є базою для подальшого володіння студентами таких навчальних дисциплін, як «Друга німецька-французька мова (практичний курс)» ЗО2, «Іноземна мова (основний, практичний курс)» ЗО5, «Сучасна українська мова» ЗО6.

Знання, уміння та досвід, здобуті у процесі навчання цієї дисципліни створюють умови для подальшої самостійної науково-дослідної лінгвістичної роботи із застосуванням різноманітних методів і прийомів, а також для критичного аналізу наукової літератури і застосування теоретичних та практичних знань у власних наукових дослідженнях.

Програмні результати навчання

У результаті вивчення кредитного модулю «Латинська мова» студенти зможуть:

1. Дотримуватися морально-етичних та культурних норм, принципів академічної доброчесності та кодексу професійної етики, примножувати досягнення суспільства (обізнаність з історією латинської мови та особливостями кожного етапу розвитку мови, роллю латини у формуванні та розвитку європейських мов (особливо у контексті порівняння з іноземними мовами, що вивчаються, та рідною для студентів мовою).

2. Усвідомлювати загальнолюдські цінності і світовий досвід розвитку емоційного інтелекту для формування власної стійкої громадянської позиції, емпатії та здатності до синхронічного та діахронічного аналізу глибинних структур художнього тексту у співставленні з реальними комунікативними ситуаціями та історичними подіями (основи латинської метрики та основні пам'ятки латинської писемності та латиномовної літератури; значення латини в сучасному світі).

3. Усвідомлювати фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства (знання не менше 200 сталих висловів (фразеологізмів наукового та загальнонавчального змісту та крилатих виразів) та близько 500 лексичних одиниць, студентський гімн «Gaudeamus», кілька віршованих уривків латинськомовних творів).

4. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють (знання фонетики, граматичної та синтаксичної структури латинської мови).

5. Усвідомлювати особливості функціонування та стратифікації різних мов, основні напрямки і тенденції класичних лінгвістичних досліджень, закономірності розвитку мов у контексті сучасних лінгвокультур (правила відмінювання, узгодження та вживання іменників, прикметників, займенників, числівників, дієслівних та віддієслівних форм).

6. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності (здатність пояснювати та узагальнювати найбільш актуальні явища латинської мови; перекладати різножанрові латинськомовні тексти).

Відповідність результатів навчання до компетентностей у стандарті вищої освіти можна переглянути у Додатку 1 «Програмні результати навчання (розширена форма)».

Перелік тем, завдання та терміни виконання

Програмні результати навчання, контрольні заходи та терміни виконання оголошуються

Вступ до романо-германського мовознавства

студентам на першому занятті.

Тиждень	Зміст навчального матеріалу	Рекомендований час СРС
1	Розділ 1. Історія розвитку латинської мови. Латинський алфавіт. Особливості читання окремих літер та буквосполучень. Довгота і короткість голосних. Правила наголошування. Практичне заняття 1. Поняття «Латинська мова». Короткі відомості про періоди розвитку літературної мови. Латинські запозичення. Загальноосвітнє значення латинської мови. Латинський алфавіт. Дифтонги. Буквосполучення. Латинський алфавіт. Дифтонги. Буквосполучення. Довгота та короткість голосних. Правила постановки наголосу.	2 год
2	Розділ 2. Іменник. Відміни іменника. Граматичні категорії дієслова. Основні форми дієслова, запис дієслова у словнику. Наказовий спосіб теперішнього часу. Теперішній час дійсного способу активного та пасивного станів. Пасивний зворот. Прикметники 1-2 відміни. Будова простого речення. Практичне заняття 2. Іменник. Перша відміна іменників. Відмінювання дієслова esse бути.	2 год
3	Практичне заняття 3. Дієслово. Загальний огляд. Наказовий спосіб теперішнього часу. Система інфекта. Теперішній час дійсного способу активного способу. Дієслова 3 відміни на –іо прості та з префіксами. Дієслова відкладені (deponentia) і напіввідкладені (semidepotentia). Дієслово esse. Дієслова складені з esse. Дієслово posse.	2 год
4	Практичне заняття 4. Друга відміна іменників. Прийменники.	1 год
5	Практичне заняття 5. Прикметник. Загальний огляд. Прикметники I-II відміни. Займенник. Загальний огляд. Співвідносні займенники. Займенникові прикметники. Вказівні частки при займенниках. Особові займенники. Зворотний займенник. Присвійні займенники. Займенникові прикметники. Теперішній час дійсного способу пасивного стану. Пасивний зворот. Синтаксис простого речення.	2 год
6	Розділ 3. Минулий час недоконаного виду дійсного стану активного та пасивного стану. Майбутній час I дійсного стану активного та пасивного стану. Третя відміна іменників. Типи іменників третьої відміни. Прикметники третьої відміни. Дієприкметник теперішнього часу активного стану. Синтаксис та функції відмінків. Четверта та п'ята відміни іменників. Практичне заняття 6. Минулий час недоконаного виду дійсного способу активного і пасивного станів. Майбутній час I дійсного способу активного і пасивного стану.	2 год
7	Практичне заняття 7. Третя відміна іменників. Особливості	2 год

Вступ до романо-германського мовознавства

	відмінювання іменників 3-ї відміни. Прикметники третьої відміни. Практичне заняття 12. Дієприкметник теперішнього часу активного стану. Функції відмінків.	
8	Практичне заняття 8. Четверта і п'ята відміни іменника.	1 год
9	Розділ 4. Система перфекта. Минулий час доконаного виду дійсного способу активного та пасивного станів. Давньоминулий час дійсного способу активного та пасивного станів. Майбутній час II дійсного способу активного та пасивного станів. Ступені порівняння прикметників. Відмінювання прикметників у вищому й найвищому ступенях порівняння. Прислівник. Числівник. Практичне заняття 9. Система перфекта. Минулий час доконаного виду дійсного способу активного стану. Давньоминулий час дійсного способу активного стану. Майбутній час II дійсного способу активного стану. Часи системи перфекта у пасивному стані.	1 год
10	Практичне заняття 10. Ступені порівняння прикметників.	1 год
11	Практичне заняття 11. Прислівник. Ступені порівняння прислівників. Числівник. Знахідний та орудний відмінки часу.	2 год
12	Розділ 5. Відієслівний іменник (Gerundium). Відієслівний прикметник (Gerundivum). Заміна відієслівного іменника на відієслівний прикметник. Синтаксичний зворот Ablativus absolutus. Інфінітивні синтаксичні звороти (Accusativus cum infinitivo, Nominativus cum infinitivo). Практичне заняття 12. Відієслівний іменник gerundium. Дієприкметник майбутнього часу активного стану. Відієслівний прикметник gerundivum. Описова відміна активна і пасивна (coniugatio periphrastica activi et passivi).	1 год
13	Практичне заняття 13. Синтаксичний зворот незалежного орудного відмінка Ablativus absolutus. Дієприкметниковий зворот: participium coniunctum. Синтаксичний зворот Accusativus cum infinitivo. Форми інфінітива в латинській мові. Синтаксичний зворот Nominativus cum infinitivo.	1 год
14	Розділ 6. Кон'юнктив. Теперішній час умовного способу активного та пасивного станів. Минулий недоконаного виду, минулий доконаного виду та давньоминулий часи умовного способу активного та пасивного станів. Вживання умовного способу в незалежних реченнях. Практичне заняття 14. Кон'юнктив. Теперішній час умовного способу активного і пасивного стану. Минулий час недоконаного виду умовного способу активного і пасивного стану. Вживання умовного способу у незалежних реченнях.	1 год
15	Практичне заняття 15. Кон'юнктив. Минулий час доконаного виду та давньоминулий час умовного способу активного та пасивного стану.	1 год

Вступ до романо-германського мовознавства

	Синтаксис складного речення. Сурядність і підрядність. Правило послідовності часів Consecutio temporum.	
16	Практичне заняття 16. Синтаксис складнопідрядного речення. Вживання часу і способу в підрядних реченнях, attractiomodi. Непряма мова.	1 год
17	Практичне заняття 17. Систематизація та повторення вивченого матеріалу. Підготовка до письмової частини з МКР.	1 год
18	Практичне заняття 18. Написання МКР.	2
	Підготовка до іспиту	30 год

Система оцінювання

№ з/п	Контрольний захід	%	Ваговий бал	Кількість	Всього
	Робота на практичних заняттях (окрім заняття на МКР)	17 %	1	17	17
	Перевірочні поточні роботи по розділах	12 %	2	6	12
	Складання лексичного мінімуму	10 %	2	5	10
	Творча робота (доповідь на різну тематику)	11 %	1	11	11
	Написання МКР	10 %	10	1	10
	Відповідь на екзамені	40 %	40	1	40
	Всього				100

Рейтинг студентів з кредитного модуля складається з балів, що він отримує за:

1. Роботу на 17 практичних заняттях (без МКР). Ваговий бал за роботу на практичних заняттях: 1 бал (максимум 17 балів).
2. Перевірочні поточні роботи по розділах. Ваговий бал за написання роботи складає 2 (максимум 12).
3. Творчу роботу. Ваговий бал за роботу на практичних заняттях 1 (максимум 11 балів)
4. Модульну контрольну роботу. Ваговий бал за модульну контрольну роботу: 10 балів;
5. Складання лексичного мінімуму. Протягом семестру 10 балів.
6. Відповідь на екзамені. Сумарна кількість балів за екзамен складає 40 балів.

Основні критерії оцінювання роботи студентів:

1. Робота на практичних заняттях/перевірка СРС: ваговий бал – 1 бал.

«відмінно» – 1 – 0,9 бал; високий рівень роботи на практичних заняттях (критерії: висока якість виконання завдань, якість перекладу та усних відповідей);

«добре» – 0,85 – 0,75 балів; достатній рівень роботи на практичних заняттях (критерії: якість виконання завдань, якість перекладу та усних відповідей);

«задовільно» – 0,74 – 0,6 балів; задовільний рівень роботи на практичному занятті (критерії: якість виконання завдань, перекладу та усних відповідей)

«незадовільно» – 0 балів

2. Перевірочні поточні роботи по розділах.

Після кожного тематичного розділу з кредитного модуля передбачається написання самостійної роботи для перевірки рівня засвоєння знань студентів. За кожну із шести таких робіт студент може отримати по 2 бали. Максимальна кількість – 12 балів.

«відмінно» – 1,8 – 2 бали

«добре» – 1,5– 1,7 бали

«задовільно» – 1,2 – 1,4 балів

Вступ до романо-германського мовознавства

«незадовільно» – 0 балів

3. Творча робота на занятті.

Ваговий бал 1 за одну презентацію. Максимум 11 балів.

Творча робота передбачає підготовку усної доповіді з презентацією на різну тематику, пов'язану із життям та побутом давніх римлян. Орієнтовні теми доповідей:

1. Римська міфологія. Легенди про заснування міста Рим.
2. Навчання у римських школах.
3. Бібліотеки, музеї, театри давнього Риму.
4. Одяг римлян. Косметика та прикраси римлян.
5. Банкети та свята римлян.
6. Особливості римської кулінарії.
7. Медицина у Римі.
8. Видатні римські поети і письменники «золотої доби».
9. Видатні римські оратори.
10. Римська архітектура.
11. Латинська мова у Києво-Могилянській академії.

«відмінно» – 1 – 0,9 бал; високий рівень роботи на практичних заняттях (критерії: висока якість виконання завдань, якість перекладу та усних відповідей);

«добре» – 0,85 – 0,75 балів; достатній рівень роботи на практичних заняттях (критерії: якість виконання завдань, якість перекладу та усних відповідей);

«задовільно» – 0,74 – 0,6 балів; задовільний рівень роботи на практичному занятті (критерії: якість виконання завдань, перекладу та усних відповідей)

«незадовільно» – 0 балів

4. Складання лексичного мінімуму.

Ваговий бал складає 2 бали. максимальна кількість – 10 балів.

Протягом семестру студенти збагачують свій лексичний запас з латинської мови та складають власний глосарій окремих лексем, сталих виразів та сентенцій. Обов'язковим є вивчення на пам'ять латинськомовних віршів та студентського гімну «Gaudeamus».

«відмінно» – 1,8 – 2 бали

«добре» – 1,5 – 1,7 бали

«задовільно» – 1,2 – 1,4 балів

«незадовільно» – 0 балів

5. Виконання модульної контрольної роботи.

Ваговий бал за модульну контрольну роботу: 10 балів

Модульна контрольна робота складається з письмової частини, що має на меті перевірити рівень засвоєння студентами таких видів діяльності як знання граматичних правил латинської мови, виконання лексико-синтаксичного аналізу речення, переклад тексту українською мовою.

«відмінно» – 9-10 балів

«добре» – 7,5-8 балів

«задовільно» – 6-7,4 балів

«незадовільно» – 0 балів

Максимальна сума балів стартової шкали складає 60 балів. Необхідною умовою допуску студента до екзамену з кредитного модуля є його попередня рейтингова оцінка, яка має бути не менше 50% стартового рейтингу, тобто не менше ніж 30 балів.

Семестрова атестація студентів

Вступ до романо-германського мовознавства

Допуск до екзамену

Студент отримує допуск до екзамену, якщо кількість балів з кредитного модуля становить не менше 30 балів.

Отримання допуску до екзамену		Критерій
1	Поточний рейтинг	$RD \geq 30$

Критерії оцінювання екзамену

Тестові завдання	Переклад	Читання тексту	Аналіз речення
20 балів	10 балів	5 балів	5 балів

Ваговий бал за виконання тестових завдань – 20 балів.

1 бал за кожну правильну відповідь. Тест складається із 20 питань (20 x 1 бал = 20 балів)

Ваговий бал за переклад латинського тексту українською мовою – 10 балів.

«відмінно» – 9-10 балів за повний, вірний у фонетичному, лексичному та граматичному відношенні виклад змісту тексту, що відповідає комунікативній ситуації та комунікативній меті;
«добре» – 7,5-8 балів за вірну у нормативному відношенні, вичерпну відповідь, що відповідає комунікативній ситуації та комунікативній меті; з 1-2 суттєвими помилками;
«задовільно» – 6–7,4 балів в цілому вірну у нормативному відношенні відповідь з 2-3 помилками;
«незадовільно» – 0 за відповідь, що не відповідає вимогам .

Ваговий бал за читання латинського тексту – 5 балів.

«відмінно» – 4,5–5 балів за правильне читання тексту у відповідності до фонетичних і просодичних вимог; допускається 1 несуттєва помилка.
«добре» – 3,75–4,4 бали за правильне читання тексту у відповідності до фонетичних і просодичних вимог, з 1-2 суттєвими помилками;
«задовільно» – 1–2,9 бали за в цілому правильне читання тексту у відповідності до фонетичних і просодичних вимог, з 3-4 суттєвими помилками;
«незадовільно» – 0 балів за відповідь, що не відповідає вимогам.

Ваговий бал за граматико-синтаксичний аналіз латинського речення – 5 балів.

«відмінно» – 5 балів повний граматичний і синтаксичний аналіз латинського речення; допускається 1 несуттєва помилка.
«добре» – 4–4,4 бали за повний граматичний і синтаксичний аналіз латинського речення; допускається 1-2 суттєві помилки.
«задовільно» 1– 4,3 бали неповний граматичний і синтаксичний аналіз латинського речення з 3-4 суттєвими помилками.
«незадовільно» – 0 балів за відповідь, що не відповідає вимогам.

Сумарна кількість балів за екзамен складає 40 балів, з яких 35 балів за письмову частину екзамену та 5 балів за усну частину.

Рейтинг з дисципліни складає:

$$R = 60 + 40 = 100 \text{ балів}$$

Оцінювання проводиться за шкалою ECTS (відповідно до наказу МОН №48 від 23.01.04). Переведення значення рейтингових оцінок з кредитного модуля в ECTS та традиційні оцінки для виставлення їх до екзаменаційної (залікової) відомості та залікової книжки здійснюється відповідно до таблиці:

Рейтингові бали, RD	Оцінка за університетською шкалою
$95 \leq RD \leq 100$	Відмінно

Вступ до романо-германського мовознавства

$85 \leq RD \leq 94$	Дуже добре
$75 \leq RD \leq 84$	Добре
$65 \leq RD \leq 74$	Задовільно
$60 \leq RD \leq 64$	Достатньо
$RD < 60$	Незадовільно
Невиконання умов допуску	Не допущено

Кожен студент має право відпрацювати пропущені з поважної причини (лікарняний, мобільність тощо) заняття за рахунок самостійної роботи.

Студент, який не з'явився на модульну контрольну роботу через поважні причини, повинен особисто (або через іншу особу) не пізніше наступного дня повідомити про це і протягом тижня після виходу надати відповідні пояснення та підтверджуючі документи. У такому випадку йому надається можливість в індивідуальному порядку написати МКР.

Політика навчальної дисципліни

Порушення термінів виконання завдань та заохочувальні бали

Заохочувальні бали		Штрафні бали	
Критерій	Ваговий бал	Критерій	Ваговий бал
Участь у факультетській студентській олімпіаді з кредитного модуля «Латинська мова», що проходить щорічно восени (листопад)	10 балів	Порушення термінів виконання (СРС)	- 1 бал за кожен день

Відвідування занять

Відвідування практичних, а також відсутність на них, не оцінюється. Однак, студентам рекомендується відвідувати заняття, оскільки на них викладається теоретичний матеріал та розвиваються навички, необхідні для виконання семестрового індивідуального завдання. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за активність студента, а також виконання завдань, які здатні розвинути практичні уміння та навички. Кожен студент має право відпрацювати пропущені з поважної причини (лікарняний, мобільність тощо) заняття за рахунок самостійної роботи.

Пропущені контрольні заходи

Студент, який не з'явився на модульну контрольну роботу через поважні причини, повинен особисто (або через іншу особу) не пізніше наступного дня повідомити про це і протягом тижня після виходу надати відповідні пояснення та підтверджуючі документи. У такому випадку йому надається можливість в індивідуальному порядку написати МКР. При відсутності поважної причини студент має право написати роботу, але її оцінювання дорівнює 50% від загальної кількості балів, передбачених за таку роботу.

Календарний рубіжний контроль

Проміжна атестація студентів є календарним рубіжним контролем. Метою проведення атестації є підвищення якості навчання студентів та моніторинг виконання графіка освітнього процесу студентами.

Вступ до романо-германського мовознавства

Критерій		Перша атестація	Друга атестація
Термін атестації		8-ий тиждень	14-ий тиждень
Умови отримання атестації	Поточний рейтинг	≥ 12 балів	≥ 24 бали
	Виконання практичних робіт	+	+

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів

Студенти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами.

Студенти мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково аргументовано, пояснивши з яким критерієм не погоджуються відповідно до оціночного листата/або зауважень.

Інклюзивне навчання

Кредитний модуль «Латинська мова» може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами, окрім студентів із серйозними вадами зору, які не дозволяють виконувати завдання за допомогою персональних комп'ютерів, ноутбуків та/або інших технічних засобів.

Додатки

Додаток 1. Програмні результати навчання (розширена форма)

В результаті вивчення кредитного модуля «Латинська мова» студенти зможуть:

Результати навчання		Відповідність результатів навчання до компетентностей у ОП	
		Загальні компетентності (softskills)	Фахові компетентності
1.	Дотримуватися морально-етичних та культурних норм, принципів академічної доброчесності та кодексу професійної етики, примножувати досягнення суспільства (обізнаність з історією латинської мови та особливостями кожного етапу розвитку мови, роллю латини у формуванні та розвитку європейських мов (особливо у контексті порівняння з іноземними мовами, що вивчаються, та рідною для студентів мовою).	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області. Її місце у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	Здатність до усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.
2.	Усвідомлювати загальнолюдські цінності і світовий досвід розвитку емоційного інтелекту для формування власної стійкої громадянської позиції, емпатії та здатності до синхронічного та діахронічного аналізу глибинних структур художнього тексту у співставленні з реальними комунікативними ситуаціями та історичними подіями (основи латинської метрики та основні пам'ятки латинської писемності та латинськомовної літератури; значення латини в сучасному світі).	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	Здатність усвідомлювати принципи організації мови, її природу, функції, рівні та структурну типологію мов світу.
3.	Усвідомлювати фундаментальні принципи буття людини, природи,	Здатність використовувати у професійній діяльності базові знання в галузі	Здатність використовувати в професійній діяльності

Вступ до романо-германського мовознавства

	суспільства (знання не менше 200 сталих висловів (фразеологізмів наукового та загальноповживаного змісту та крилатих виразів) та близько 500 лексичних одиниць, студентський гімн «Gaudeamus», кілька віршованих уривків латинськомовних творів).	соціально-гуманітарних наук.	знання з теорії та історії мов, що вивчаються.
4.	Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють ((знання фонетики, граматичної та синтаксичної структури латинської мови).		Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію.
5.	Усвідомлювати особливості функціонування та стратифікації різних мов, основні напрямки і тенденції класичних лінгвістичних досліджень, закономірності розвитку мов у контексті сучасних лінгвокультур (правила відмінювання, узгодження та вживання іменників, прикметників, займенників, числівників, дієслівних та віддієслівних форм).		Здатність усвідомлювати сутність і соціальне значення майбутньої професії, основних проблем дисциплін, що вивчають конкретну філологічну галузь, їхній взаємозв'язок в цілісній системі.
6.	Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності (здатність пояснювати та узагальнювати найбільш актуальні явища латинської мови; перекладати різножанрові латинськомовні тексти).		Здатність аналізувати мовний та літературний матеріал, розуміти й інтерпретувати із урахуванням тенденцій наукових розвідок, екстралінгвістичний та інтертекстовий зв'язок творів класичної літератури й сучасного дискурсу (художнього та фахового).

Додаток 2. Рекомендована література.

Базова:

1. Ревак Н. Г., Сулим В. Т. Латинська мова (для неспеціальних факультетів): Підручник. Вінниця 2006. 440 с.
2. Звонська Л.Л., Шовковий В.М. Латинська мова: Підр. для студ. від-нь класич. філології та ін. філол. спец. вищ. закл. освіти. К. 2003. 528 с.
3. Трофимук М., Трофимук О., Трофимук М. Латинсько-український словник. Львів 2010. ISBN 978-665-722-3
4. Українсько-давньогрецько-латинський словник : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. К. 2012. 273 с.
5. Яковенко Н., Миронова В. Латинська мова: Підручник. Видання друге, доповнене. Львів 2002. 468 с.

Допоміжна:

1. Латинська мова в Україні XV- початку XVIII століття : Монографія. К. 2014. 591 с.
2. Литвинов В. Д. Довідник з граматики латинської мови. – К. 2008. 111 с.
3. Чернюх Б.В. Історична грамика латинської мови. Л., 2008. 290 с.
4. Collins Latin Dictionary and Grammar: Your all-in-one guide to Latin. 2016
5. Linney, W. Getting Started with Latin: Beginning Latin for Homeschoolers and Self-Taught Students Of Any Age. 2007.

Додаток 3. Критерії оцінювання, зміст та зразок екзаменаційної роботи.

Екзаменаційна робота оцінюється у 40 балів. Робота складається із трьох практичних завдань, що виконуються письмово, та одного усного завдання.

На екзамені студент письмово виконує завдання, зазначені у білеті. Кожне із завдань оцінюється так:

Тестові завдання	Переклад	Читання тексту	Аналіз речення
20 балів	10 балів	5 балів	5 балів

Зразок екзаменаційної роботи

ЕКЗАМЕНАЦІЙНА РОБОТА

з кредитного модуля ЗО 1

«Латинська мова»

Спеціальності 035 «Філологія»

Освітнього ступеня «Бакалавр»

Варіант 1

I. Виконайте граматичні завдання. Оберіть одну правильну відповідь.

1. Відміна іменника визначається за:

- a) за закінченням Nom.sing.;
- b) за закінченням Gen.sing.;
- c) за родом іменника.

2. Дієвідміна визначається:

- a) за закінченням інфінітива;
- b) за суфіксом.
- c) за останнім звуком основи;

3. До II дієвідмини належать:

Вступ до романо-германського мовознавства

- a) tendēre, tenēre, pulsāre;
 - b) absolēre, tacēre, replēre;
 - c) finīre, spumāre, manēre.
4. До II відміни належать:
- a) popŭlus, i, m; puer, i, m;
 - b) lux, is, f; fructus, us, m;
 - c) civis, is, m; virus, i, n.
5. До системи perfectum належать:
- a) perfectum, imperfectum, plusquamperfectum;
 - b) perfectum, praesens, futurum I;
 - c) perfectum, futurum II, plusquamperfectum.
6. Третя словникова форма – це:
- a) supinum;
 - b) 1sing. praesens ind.act.;
 - c) infinitivus praesentis activi.
7. Яке із закінчень властиве іменникам I відміни?
- a) ōrum; b) ārum; c) ērum.
8. Іменник iudex, iuscis, m – суддя відмінюється за:
- a) приголосною групою;
 - b) голосною групою;
 - c) мішаною групою.
9. Визначте прикметник, який узгоджується з іменником lucrum, i, n – вигода:
- a) magnus;
 - b) magna;
 - c) magnum.
10. Визначте, які прикметники належать до I-II відміни:
- a) facilis, e – легкий;
 - b) magnus, a, um – великий;
 - c) brevis, e – короткий.
11. Визначте основу іменника homo, hominis, m – людина.
12. Від дієслова fovēre зігрівати утворіть 3 sing. Praesens ind.act.
13. Від дієслова fovēre зігрівати утворіть 3 sing. Imperfectum ind.act.
14. Від дієслова fovēre зігрівати утворіть PPA.
15. Від дієслова foveo, fovi, fotum, ēre утворіть 1 sing. Perfectum ind.act.
16. Від дієслова foveo, fovi, fotum, ēre утворіть PPP.
17. Узгодьте займенник з поданим іменником: donum (hic, haec, hoc) – цей подарунок.
18. Вставте esse у правильній формі: Terra et luna ____ stellae.
19. Перекладіть речення: Historia est magistra vitae.
20. Перекладіть речення: Ignorantia non est argumentum.

II. Перекладіть текст українською мовою.

Ceres

Ceres fuit dea frumenti. Ceres unam filiam, virginem pulchram habuit. Nomen virginis fuit Proserpina. Ceres cum filia Proserpina in insula Sicilia habitaverunt. Olim per agros Siciliae Proserpina cum compluribus virginibus ambulaverunt. Prope ripam fluminis multa genera florum pulchrorum legere, sed Proserpina longe a puellis erravit. Pluto Proserpinam vidit et statim virginem amavit.

III. Прочитайте латинський текст «Ceres».

Вступ до романо-германського мовознавства

IV. Виконайте граматичний та синтаксичний аналіз речення. Прокоментуйте підкреслені слова.
Olim per agros Siciliae Proserpina cum compluribus virginibus ambulaverunt.

Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Факультет лінгвістики
Кафедра української мови, літератури та культури

Вступ до романо-германського мовознавства. Вступ до мовознавства

301/2

Галузь знань 03 Гуманітарні науки
Спеціальність 035 Філологія

Курс	1
Семестр	1

Освітньо-професійна програма Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька
Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька

ECTS	2
Годин	60

Статус Обов'язкова дисципліна
Форма навчання Денна
Семестровий контроль Залік
Розподіл годин

Аудиторні години		Самостійна робота
Лекційні	Практичні	
18	18	24
раз/2 тижні	раз/2 тижні	

Гарант освітньої програми
Олена ЛАЗЕБНА
«19» 02 2020р.

Завідувач кафедри
Олена ОНУФРІСНКО
«19» 02 2020р.

Голова методичної комісії
Світлана ІБРАГІМОВА
«19» 02 2020р.

Редакція від 19.02.2020 р.

Інформація про викладача

	Практичні
ПІБ	Онуфрієнко Олена Петрівна
Посада	доцент
Вчене звання	доцент
Науковий ступінь	Кандидат філологічних наук
Профіль викладача	http://kumlk.kpi.ua/node/636
Google Scholar	https://scholar.google.com.ua/citations?user=kcl1TaoAAAAJ&hl=uk
e-mail	olena.kumlk@gmail.com
Консультації	Згідно з графіком консультацій НПП кафедри

Анотація кредитного модуля

Метою кредитного модуля є формування у студентів здатностей:

- зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку мовознавства, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства;
- спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- використовувати у професійній діяльності базові знання в галузі мовознавства, засвоювати лінгвістичні поняття, необхідні для вивчення будь-якої лінгвістичної дисципліни;
- до усвідомлення структури мовознавства та його теоретичних основ;
- усвідомлювати принципи організації мови, її природу, функції, рівні та структурну типологію мов світу;
- використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов, що вивчаються, з'ясувати основні принципи, за якими відбувається зміна мови, її еволюція, що керує історичним розвитком мови, як пов'язані розвиток суспільства і мови;
- аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію;
- усвідомлювати сутність й соціальне значення майбутньої професії, основних проблем мовознавства, їхній взаємозв'язок в цілісній системі знань.

Силабус кредитного модуля «Вступ до романо-германського мовознавства. Вступ до мовознавства» розроблений на основі принципу науковості, послідовності, систематичності і доступності. На цих засадах укладено навчальні матеріали і організовується вивчення та засвоєння студентами необхідного обсягу знань. Орієнтуючись на основні принципи, формуються навчальні завдання та самостійна робота студентів. Таким чином, досягаються потрібні для студентів результати вивчення предмету, які збільшують можливості студентів у засвоєнні інших лінгвістичних дисциплін. Окреслені принципи навчання складають відповідні методи, методики та форми. Виробляються цільова, мотиваційна, комунікативна, системна якість знань студентів з урахуванням їх індивідуальних можливостей і здатностей. Таким чином, орієнтований особистісно антропоцентричний підхід дозволяє сприяти творчому розвитку особистості та його індивідуалізації.

Засвоєння кредитного модуля " Вступ до романо-германського мовознавства. Вступ до мовознавства" передбачає розвиток аналітичного мислення, сприяє осмисленню природи, сутності, функції та будови мови, значення мови для окремої людини і людства загалом, розумінню принципами розвитку мови взагалі і окремих мов, структури мови, функціонування та взаємодії її структурних одиниць. Оволодіння методами та прийомами лінгвістичного аналізу дають показати шляхи наукового осмислення мовних фактів та явищ та сприяти розвитку абстрактного мислення студентів як передумови ефективного здійснення подальших наукових лінгвістичних досліджень.

Навчання здійснюється на основі студентоцентрованого підходу та стратегії взаємодії викладача та студента з метою засвоєння студентами матеріалу та формуванню у них відповідних компетентностей.

Під час навчання застосовуються:

- стратегії активного і колективного навчання;
- особистісно-орієнтовані розвиваючі технології, засновані на активних формах і методах навчання (метод мозкового штурму, наукова дискусія, наукова презентація, метод «дерево рішень» тощо);
- пояснювально-ілюстративний метод (словесна, наочна та практичні форми).
Забезпечує системність знань, послідовність викладу, може здійснюватись у формі

Вступ до романо-германського мовознавства

- лекції-діалогу, проблемної, інструктивної, узагальнювальної, бінарної, лекції теоретичного конструювання, лекції-ділової гри, а також розповіді, бесіди з опорою на засвоєння правил, практичної роботи на застосування знань, законів та ін.;
- проблемно-пошукові методи, зокрема: метод проблемного викладу, який передбачає постановку проблеми і визначення шляхів її розв'язання, усвідомлюючи можливість пізнавальних суперечностей, спрямований на осмислення навчального матеріалу та подальшу реалізацію самостійного пошуку, сприяє розвитку когнітивної та творчої активності студентів
 - евристичні методи (методи експертних оцінок, методи аналізу ідей, методи вирішення завдань, методи активізації мислення, евристичної бесіди), що формують різні моделі питань: це порівняння лінгвістичних явищ, мовних теорій, граматичних явищ, які, як правило мають суперечності, що спонукає до власних висновків, пояснень і подібне.

Усі методи навчання опосередковано спрямовані також на формування навчально-стратегічної компетентності студента, зокрема на розвиток метакогнітивної свідомості (процес організації, реалізації, контролю та корегування своєї навчальної діяльності).

Для ефективної комунікації з метою розуміння структури та змісту кредитного модуля та засвоєння матеріалу використовується електронна пошта та Viber, за допомогою якого:

- спрощується розміщення та обмін навчальним матеріалом;
- здійснюється надання зворотного зв'язку студентам стосовно навчальних завдань та змісту кредитного модуля;
- оцінюються навчальні завдання студентів;
- ведеться облік виконання студентами плану кредитного модуля, графіку виконання навчальних завдань та оцінювання студентів.

Під час навчання та для взаємодії зі студентами використовуються сучасні інформаційно-комунікаційні та мережеві технології для вирішення навчальних завдань, а також обладнання (проектор та електронні презентації для семінарських занять).

Місце кредитного модуля в програмі навчання

Кредитний модуль "Вступ до романо-германського мовознавства. Вступ до мовознавства" має міждисциплінарний характер. Він є складовою навчальної дисципліни «Вступ до романо-германського мовознавства», що складається з трьох кредитних модулів «Вступ до романо-германського мовознавства. Латинська мова» ЗО1/1, «Вступ до романо-германського мовознавства. Історія німецької мови» ЗО1/3. За структурно-логічною схемою програми підготовки фахівця кредитний модуль "Вступ до романо-германського мовознавства. Вступ до мовознавства" є передумовою вивчення таких навчальних дисциплін, як «Сучасна українська мова», «Друга англійська мова (практичний курс)», «Німецька мова (основна, практичний курс)», передбачає глибоке і всебічне вивчення системи і структури мов, аналіз і відносний опис лінгвістичних одиниць усіх рівнів, формує гуманітарну складову в програмі підготовки майбутнього перекладача.

Програмні результати навчання

У результаті вивчення кредитного модуля "Вступ до романо-германського мовознавства. Вступ до мовознавства" студенти зможуть:

1. Дотримуватися морально-етичних та культурних норм, принципів академічної доброчесності та кодексу професійної етики, примножувати досягнення суспільства

Вступ до романо-германського мовознавства

- (імплементувати досвід формування культури академічної доброчесності та запобігання проявам академічної нечесності; висловлювати думки для успішного розв'язання проблем і завдань у професійній діяльності; оволодіти основними поняттями та фундаментальними цінностями академічної доброчесності, розуміти її вплив на академічну культуру та якість освіти).
2. Усвідомлювати загальнолюдські цінності і світовий досвід розвитку емоційного інтелекту для формування власної стійкої громадянської позиції, емпатії та здатності до синхронічного та діахронічного аналізу глибинних структур художнього тексту у співставленні з реальними комунікативними ситуаціями та історичними подіями (визначати основні процеси історичного розвитку мов та взаємодії мов та діалектів)
 3. Усвідомлювати фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства (розуміння закономірностей функціонування мови у суспільстві та її розвитку)
 4. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють (визначати типи відношень слів у лексичній системі мови; пояснювати способи вираження граматичних значень).
 5. Усвідомлювати особливості функціонування та стратифікації різних мов, основні напрямки і тенденції класичних лінгвістичних досліджень, закономірності розвитку мов у контексті сучасних лінгвокультур (окреслювати наукові критерії класифікації мов (за генеалогічною та типологічною класифікаціями), застосовувати класифікацію мов світу для визначення мовних сімей і груп).
 6. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності (орієнтуватися в основних напрямках розвитку мовознавства, володіти інформацією про різні рівні мовної системи, пояснювати певні правописні явища, керуючись принципами орфографії, користуватися різними типами словників).

Перелік тем, завдання та терміни виконання

Програмні результати навчання, контрольні заходи та терміни виконання оголошуються студентам на першому занятті.

Тиждень	Зміст навчального матеріалу	Рекомендований час СРС
1	Розділ 1. Загальні питання мовознавства. <i>Тема 1. Мовознавство як наука про мову. Предмет, завдання, місце і значення науки про мову. Галузі мовознавства. Методи дослідження мови. Діахронія і синхронія. Мова, її природа і функції. Структура мови. Системний характер будови мови.</i> Лекція 1. Мовознавство – наука про мову. Предмет, завдання і методи науки про мову. Мова і мовлення	1
2	Семінар 1. Мова, її природа і функції.	1
3	Розділ 2. Фонетика – наука про звуки людської мови. Фонологія. <i>Тема 1. Предмет фонетики. Звуки мови, їхні фізичні властивості. Аспекти вивчення звуків мови.</i> Лекція 2. Фонетика як наука про звуки людської мови. Предмет фонетики. Аспекти вивчення звуків мови. Фізична природа звуків мови. Роль центральної нервової системи у творенні і сприйнятті звуків. Мовний апарат людини.	1

Тиждень	Зміст навчального матеріалу	Рекомендований час СРС
4	Семінар 2. Предмет фонетики. Звуки мови, їхні фізичні властивості.	1
5	Тема 2. Звуки мови, їхня класифікація та функції. Фонетичні одиниці. Лекція 3. Поняття фонем. Інваріант і варіант фонем. Поняття фонетичної і фонематичної транскрипції. Фонетичне членування звукового потоку: фраза, склад, наголос, інтонація.	1
6	Семінар 3. Аспекти вивчення звуків мови.	1
7	Розділ 3. Письмо. Графіка. Орфографія. Тема 1. Мова і письмо. Графіка та орфографія. Лекція 4. Письмо і науки, що його вивчають. Історична зумовленість виникнення письма. Основні етапи розвитку та типи письма. Співвіднесеність звуку і графеми. Алфавітне письмо і графіка. Орфографія. Принципи орфографії.	1
8	Семінар 4. Мова і письмо. Графіка та орфографія.	1
9	Розділ 4. Лексикологія. Тема 1. Лексикологія як наука про слово та лексико-семантичну систему мови. Лексичне значення слова. Семасіологія. Лексичне значення слова. Семантичні відношення між словами. Лекція 5. Лексикологія як учення про лексичне значення слова та лексичну систему мови. Поняття лексичної системи мови. Слово як предмет лексикології. Основні функції слова. Лексичне значення слова. Слово і поняття. Семасіологія, семантична структура слова. Слово і лексема. Лексико-семантичні категорії.	0,5
10	Семінар 5. Лексикологія як наука про слово та лексико-семантичну систему мови. Лексичне значення слова.	0,5
11	Тема 2. Лексико – семантична підсистема мови. Лексикографія - предмет і завдання. Фразеологія. Вияв у фразеології національної специфіки мови. Лекція 6. Зміни в лексичному складі мови. Стилiстичні шари лексики. Етимологія слова. Ономатологія як наука про власні імена і спеціальні назви. Фразеологія. Джерела фразеології. Лексикографія.	1,5
12	Семінар 6. Семантичні відношення між словами	1,5
13	Розділ 5. Граматика. Тема 1. Граматика наука, що вивчає будову мови. Частини мови . Граматичне значення слова. Структура слова і його морфемний склад. Лекція 7. Граматика як учення. Предмет граматики. Розділи граматики. Морфема. Структура слова і його морфемний склад. Зміни у морфемній будові слова.	1
14	Семінар 7. Лексико–семантична підсистема мови. Лексикографія - предмет і завдання.	1
15	Тема 2. Синтаксис. Речення. Словосполучення. Лекція 8. Синтаксис - вчення про речення і сполучення слів у реченні. Різноманітність будови речень у різних мовах. Словосполучення.	0,5
16	Семінар 8. Фразеологія. Лексикалізація. Вияв у фразеології національної з'ясувати на прикладах повнозначних слів поняття твірної основи (кореневої і афіксальної).	0,5

Тиждень	Зміст навчального матеріалу	Рекомендований час СРС
17	Розділ 6. Класифікація мов світу. Тема 1 Проблеми класифікації мов світу. Лекція 9. Проблеми класифікації мов світу – генеалогічна та типологічна класифікація мов. Наукове значення генеалогічної та типологічної класифікації мов. Проблеми і можливості класифікації мов. Ареальна (географічна) і соціальна (функціональна) класифікація мов.	3
18	Семинар 9. Підвищення рейтингу. Залік	6

Система оцінювання

№ з/п	Контрольний захід	%	Ваговий бал	Кількість	Всього
1.	Відповіді на семінарських заняттях	18%	6	3	18
2.	Експрес-контролі	26%	13	2	26
3.	МКР	56%	56	1	56
	Всього				100

Рейтинг студента з дисципліни складається з балів, що він отримує за :

- 3 відповіді на семінарських заняттях на 9 семінарських заняттях (передбачається опитування на кожному третьому семінарському занятті).
- 2 Експрес-контролі (26 балів) – за навчальним матеріалом 1-3 розділів/4-5 розділів відповідно.
- МКР (56 балів) – забезпечує перевірку всього навчального матеріалу

Основні критерії оцінювання роботи студентів

1. Відповіді на семінарських заняттях:

Ваговий бал – 6, максимальна кількість балів становить $6 \times 3 = 18$ балів

Критерії оцінювання:

«відмінно» - 5,4 – 6 балів; повна відповідь на питання з проблематики теми, що обговорюються на занятті; ґрунтовність та послідовність викладу;

«добре» - 4,5 – 5,3 балів; повна відповідь на питання з проблематики теми, що обговорюються на занятті; ґрунтовність та послідовність викладу; наявність незначних мовленнєвих помилок.

«задовільно» - 3,6 – 4,4 балів; неповна (60%) відповідь на питання з проблематики теми, що обговорюються на занятті; недостатні ґрунтовність та послідовність викладу; наявність мовленнєвих помилок;

«незадовільно» - 0 балів. невідповідність змісту відповіді проблематиці теми; відсутність відповіді.

2. Експрес-контроль:

Ваговий бал – 13, максимальна кількість балів $13 \times 2 = 26$ бали

Критерії оцінювання:

«відмінно» - 11, 7 – 13 балів; повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації

Вступ до романо-германського мовознавства

«добре» - 9,75 – 11, 6 балів; достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації), або повна відповідь з незначними неточностями;

«задовільно» - 7, 8 – 9,7 балів; неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації) та незначні помилки;

«незадовільно» - 0 балів. відсутність виконаного завдання або невідповідність вимогам на оцінку «задовільно».

2. МКР:

Ваговий бал – 56, максимальна кількість балів 56 бали

Критерії оцінювання:

«відмінно» - 50,4 – 56 балів; повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації);

«добре» - 42 – 50,3 балів; достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації), або повна відповідь з незначними неточностями;

«задовільно» - 33, 6 – 41 балів; неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації) та незначні помилки;

«незадовільно» - 0 балів. відсутність виконаного завдання або невідповідність вимогам на оцінку «задовільно».

Результати оголошуються кожному студенту окремо у присутності або в дистанційній формі (е-поштою).

Семестрова атестація студентів

Отримання заліку		Критерій
1	Поточний рейтинг	$RD \geq 60$

Для отримання кредитного модуля «автоматом» потрібно мати рейтинг не менш, ніж 60 балів. Студенти, які наприкінці семестру мають рейтинг менш 60 балів, а також ті, хто хоче підвищити оцінку, виконують залікову контрольну роботу, і ця рейтингова оцінка є остаточною. У разі написання залікової контрольної роботи на оцінку, нижчу за отриману автоматом, попередній рейтинг з дисципліни скасовується і до залікової відомості заноситься сума балів за залікову контрольну роботу («жорстка» PCO).

Критерії оцінювання, зміст та зразок залікової роботи відображено у Додатку 3.

Таблиця переведення рейтингових балів до оцінок за університетською шкалою

Рейтингові бали, RD	Оцінка за університетською шкалою
$95 \leq RD \leq 100$	Відмінно
$85 \leq RD \leq 94$	Дуже добре
$75 \leq RD \leq 84$	Добре
$65 \leq RD \leq 74$	Задовільно
$60 \leq RD \leq 64$	Достатньо
$RD < 60$	Незадовільно

Вступ до романо-германського мовознавства

Невиконання умов допуску	Не допущено
--------------------------	-------------

Політика навчальної дисципліни

Відвідування занять

Система оцінювання орієнтована на отримання балів за активність студента на семінарському занятті, а також виконання МКР, які розвивають практичні уміння та навички.

Пропущені контрольні заходи

Кожен студент має право відпрацювати пропущені лише з поважної причини (лікарняний, офіційний дозвіл деканату) заняття за рахунок самостійної роботи під час консультацій, передбачених навчальним навантаженням викладача.

Календарний рубіжний контроль

Проміжна атестація студентів є календарним рубіжним контролем. Метою проведення атестації є підвищення якості навчання студентів та моніторинг виконання графіка освітнього процесу студентами.

Критерій		Перша атестація	Друга атестація
Термін атестації		8-ий тиждень	14-ий тиждень
Умови отримання атестації	Поточний рейтинг	≥ 11 балів	≥ 26 балів

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів

Студенти мають можливість порушити будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами.

Студенти мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково аргументовано, пояснивши з яким критерієм не погоджуються відповідно до оціночного листа та/або зауважень.

Інклюзивне навчання

Кредитний модуль «Вступ до мовознавства» може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами.

Додатки

Додаток 1. Програмні результати навчання (розширена форма)

У результаті вивчення кредитного модуля «Вступ до романо-германського мовознавства.

Вступ до мовознавства» студенти зможуть:

Результати навчання		Відповідність результатів навчання до компетентностей в ОП	
		Загальні компетентності (soft skills)	Фахові компетентності
1.	Дотримуватися морально-етичних та культурних норм, принципів академічної доброчесності та кодексу професійної етики, примножувати досягнення суспільства (імплементувати досвід формування культури академічної доброчесності та запобігання проявам академічної нечесності; висловлювати думки для успішного розв'язання проблем і завдань у професійній діяльності; оволодіти основними поняттями та фундаментальними цінностями академічної доброчесності, розуміти її вплив на академічну культуру та якість освіти).	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	Здатність усвідомлювати принципи організації мови, її природу, функції, рівні та структурну типологію мов світу.
2.	Усвідомлювати загальнолюдські цінності і світовий досвід розвитку емоційного інтелекту для формування власної стійкої громадянської позиції, емпатії та здатності до синхронічного та діахронічного аналізу глибинних структур художнього тексту у співставленні з реальними комунікативними ситуаціями та історичними подіями (визначати основні процеси історичного розвитку мов та взаємодії мов та діалектів)	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового	Здатність усвідомлювати принципи організації мови, її природу, функції, рівні та структурну типологію мов світу.

Вступ до романо-германського мовознавства

		способу життя.	
3	Усвідомлювати фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства (розуміння закономірностей функціонування мови у суспільстві та її розвитку)	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	Здатність усвідомлювати принципи організації мови, її природу, функції, рівні та структурну типологію мов світу.
4	Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють (визначати типи відношень слів у лексичній системі мови; пояснювати способи вираження граматичних значень).	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово Здатність використовувати у професійній діяльності базові знання в галузі соціально-гуманітарних наук	Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію.
5	Усвідомлювати особливості функціонування та стратифікації Усвідомлювати особливості функціонування та стратифікації різних мов, основні напрямки і тенденції класичних лінгвістичних досліджень, закономірності розвитку мов у контексті сучасних лінгвокультур (окреслювати наукові критерії класифікації мов (за генеалогічною та типологічною класифікаціями), застосовувати класифікацію мов світу для визначення мовних сімей і груп).	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового	Здатність усвідомлювати принципи організації мови, її природу, функції, рівні та структурну типологію мов світу., Здатність усвідомлювати сутність й соціальне значення майбутньої професії, основних проблем дисциплін, що визначають конкретну філологічну галузь, їхній взаємозв'язок в цілісній системі знань.

Вступ до романо-германського мовознавства

		способу життя. Здатність використовувати у професійній діяльності базові знання в галузі соціально-гуманітарних наук	
6	Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності (орієнтуватися в основних напрямках розвитку мовознавства, володіти інформацією про різні рівні мовної системи, пояснювати певні правописні явища, керуючись принципами орфографії, користуватися різними типами словників)	Здатність використовувати у професійній діяльності базові знання в галузі соціально-гуманітарних наук	Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов, що вивчаються. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію.

Додаток 2. Рекомендована література

Базова:

1. Кочерган М.П. *Вступ до мовознавства*: Підручник для студентів філологічних спеціальностей вищих навчальних закладів / М.П. Кочерган - К.: Видавничий центр "Академія", 2001.-368с. (Альма-матер).Режим доступу - <http://www.academia.edu/7256135/>
2. Ющук І.П. *Вступ до мовознавства*: Навч. посібник / І.П. Ющук - К.: Рута, 2000.- 128с.- Режим доступу - <http://kumlk.kpi.ua/ru/node/212>

Допоміжна:

3. Дорошенко С.І. *Загальне мовознавство*. Навч. посібник / С.І. Дорошенко– Київ: Центр навчальної літератури, 2006.
4. Реформатський А.А. *Введение в языковедение*: Учебник для вузов/А.А. Реформатский; под ред. В.А. Виноградова.-5-е изд., испр.-М.: Аспект Пресс, 2004.
5. Семчинський С.В. *Загальне мовознавство*. Видання друге, перероблене і доповнене / С.В. Семчинський - К.: АТ "Око", 1996.- 416с. – Режим доступу - <http://kumlk.kpi.ua/ru/node/212>
6. Суслопаров М. *Розшифрування найдавнішої писемності з берегів Дніпра* / М. Суслопаров Київ.-1996.-№9.

Література знаходиться у бібліотеці КПІ ім. Ігоря Сікорського, методичному кабінеті кафедри української мови, літератури та культури та в системі «Електронний КАМПУС»

Додаток 3. МКР

Модульна контрольна робота складається з двох частин: 1 частина - за розділом програми «Лексика», 2 частина - «Класифікації мов світу». Кожна з частин уміщує два теоретичні питання.

Перша частина МКР, до розділу «Лексика», має на меті перевірити знання студентів про лексико-семантичну систему мови, парадигматичні, синтагматичні та епідегматичні відношення між словами.

Друга частина МКР, до розділу «Класифікація мов світу», має на меті виявити рівень обізнаності студентів у питаннях генеалогічної, типологічної, ареальної та функціональної класифікацій мов, закономірностей їхнього історичного розвитку.

Кожен варіант МКР містить завдання однакового рівня складності.

Ваговий бал окремого питання/завдання – 14 балів.

Ваговий бал кожної частини МКР – 28 балів

Ваговий бал за модульну контрольну роботу: 56 балів

Критерії оцінювання МКР:

МКР оцінюється за наступною шкалою:

відмінно: 50,4 – 56 балів, повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації);

добре: 42 – 50,3 балів, достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації), або повна відповідь з незначними неточностями;

задовільно: 33,6 – 41 балів, неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації) та незначні помилки;

незадовільно: – 0 балів, балів відсутність виконаного завдання або невідповідність вимогам на оцінку «задовільно».

Зразок модульної контрольної роботи
МОДУЛЬНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА
З кредитного модуля 301/2

«Вступ до романо-германського мовознавства. Вступ до мовознавства»

Спеціальності: 035 «Філологія»

Освітнього ступеня «Бакалавр»

Варіант 1

1. Предмет вивчення загальної, конкретної, історичної та зіставної лексикології.
2. Основні ознаки слова. Класифікація слів за способом номінації.
3. Назвіть типи класифікації мов світу.
4. Окресліть принципи типологічної класифікації мов та її види.

Додаток 4. Критерії оцінювання, зміст та зразок залікової контрольної роботи.

Питання залікової контрольної роботи оцінюються у 100 балів максимум. Залікова робота складається з чотирьох теоретичних питань, які відповідають усім розділам робочій навчальній програмі кредитного модуля.

На заліку студент відповідає на запитання, зазначені в білеті. Кожне теоретичне питання оцінюється в 25 балів:

- «відмінно», повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації) – 22,5-25 балів;
- «добре», достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації, або незначні неточності) – 18,8-22,4 балів;
- «задовільно», неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації та деякі помилки) – 15-18,7 балів;
- «незадовільно», незадовільна відповідь – 0 балів.

Зразок залікової контрольної роботи

ЗАЛІКОВА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

з кредитного модуля ЗО1/2

“ Вступ до романо-германського мовознавства. Вступ до мовознавства ”

спеціальності: 035 “Філологія”,

освітнього ступеня «Бакалавр»

Варіант 1

1. Назвіть методи дослідження мови і поясніть їх зміст.
2. Окресліть і поясніть аспекти вивчення звуків мови.
3. Назвіть етапи розвитку письма і поясніть їх зміст.
4. Поясніть принципи виділення частин мови.

Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Факультет лінгвістики
Кафедра теорії, практики та перекладу німецької мови

Вступ до романо-германського мовознавства. Історія німецької мови

30 1/3

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Спеціальність 035 Філологія

Курс	1
Семестр	2

Освітньо-професійна програма Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька

Статус Кредитний модуль обов'язкової дисципліни

Форма навчання Денна

ECTS	2
Годин	60

Семестровий контроль Залік

Розподіл годин

Аудиторні години		Самостійна робота
Лекції	Семінарські заняття	
18	18	24
Перший тиждень - 1 пара	2 тиждень - 1 пара	

Гарант освітньої програми *Edaef* Олена ЛАЗЕБНА Завідувач кафедри *shy* Гелена ЛИСЕНКО Голова методичної комісії *shy* Світлана ІБРАГІМОВА
« 19 » 02 2020 р. « 19 » 02 2020 р. « 19 » 02 2020 р.

Редакція від 19.02.2020 р.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

	Практичні заняття
ПІБ	Труцуненко Ірина Іванівна
Посада	Старший викладач
Вчене звання	-
Науковий ступінь	-
Профіль викладача	https://ktpnm.kpi.ua/node/531
Google Scholar	https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=DTPYeF4AAAAJ
e-mail	iratru@ukr.net
Консультації	шосереді з 16.00 до 17.00, ауд. 723/7

АНОТАЦІЯ КРЕДИТНОГО МОДУЛЯ

Метою кредитного модуля є формування у студентів здатностей:

- зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку німецької мови, її місця у загальній системі знань про суспільство та у розвитку суспільства;
- спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- використовувати у професійній діяльності базові знання в галузі філології;
- до усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ;
- усвідомлювати принципи організації мови, її природу, функції, рівні та структурну типологію мов світу;
- використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії німецької мови;
- аналізувати діалектні та соціальні різновиди німецької мови, описувати соціолінгвальну ситуацію;
- усвідомлювати сутність й соціальне значення майбутньої професії, основних проблем дисципліни, що визначають конкретну філологічну галузь, їхній взаємозв'язок в цілісній системі знань.

Силабус кредитного модуля «Вступ до романо-германського мовознавства. Історія німецької мови» розроблений на основі принципу систематичності та послідовності, який пов'язаний як з організацією вивчення навчального матеріалу, так і з системою дій студентів щодо його засвоєння, що дозволяє передбачити необхідні навчальні завдання та види діяльності, які потрібні студентам для досягнення очікуваних результатів навчання, а потім спроектувати навчальний досвід таким чином, щоб максимально збільшити можливості студентів досягти бажаних результатів. Зазначені принципи є визначальними щодо вибору відповідних методів та форм, передбачаючи особистісно-орієнтований, антропоцентричний підхід, створюючи сприятливі умови для творчого розвитку особистості студента та його автономності.

Силабус побудований таким чином, що для вивчення кожної наступної теми студентам необхідно застосовувати знання й уміння, отримані в попередній. Лише в такому контексті здобувачі матимуть реальні знання про історію становлення та розвитку німецької мови та зможуть ефективно реалізовувати ці знання на практиці, що передбачає вміння читати, перекладати оригінальні твори різних періодів розвитку німецької мови, самостійно аналізувати мовний матеріал, послідовно застосовувати теоретичні знання на практиці у т.ч. при написанні наукових робіт.

Навчання здійснюється на основі **студентоцентрованого підходу** та стратегії взаємодії викладача та студента з метою засвоєння студентами матеріалу та формуванню у них відповідних компетентностей.

Під час навчання застосовуються метакогнітивні, когнітивні та соціально-афективні стратегії, які зокрема забезпечують набуття здобувачами певних соціальних навичок і реалізуються через:

- пояснювально-ілюстративний метод (повідомлення інформації різними засобами та усвідомлення і запам'ятовування цієї інформації студентами);
- активні та інтерактивні методи навчання (експрес-опитування, дискусія, ігрові методи навчання);
- евристичні методи (мозковий штурм, активізація творчого мислення, метод асоціацій та аналогій (активізація асоціативного мислення для генерування нових ідей і пропозицій шляхом зіставлення граматичних явищ німецької та української мов), формулювання питання, які передбачають у відповіді здогадку, припущення тощо);
- метод проблемно-пошукового навчання, що передбачає осмислення навчального матеріалу та подальшу реалізацію самостійного пошуку, сприяючи розвитку когнітивної та творчої активності студентів;

Вступ до романо-германського мовознавства

- урізноманітнення форм навчання: робота в парах, робота в групах, самостійна робота тощо.

Усі методи і форми навчання мають на меті стимулювати пізнавальну діяльність студентів, їхню активність на заняттях, самостійність, креативність, що є визначальними факторами мотивації здобувачів до вивчення кредитного модуля «Вступ до романо-германського мовознавства. Історія німецької мови».

Для ефективної комунікації з метою розуміння структури та змісту кредитного модуля та засвоєння матеріалу використовуються такі інструменти комунікації, як електронна пошта, Telegram та Viber, за допомогою яких:

- спрощується розміщення та обмін навчальним матеріалом;
- здійснюється надання зворотного зв'язку студентам стосовно навчальних завдань та змісту кредитного модуля;
- оцінюються навчальні завдання студентів;
- ведеться облік виконання студентами плану кредитного модуля, графіку виконання навчальних завдань та оцінювання студентів.

Під час навчання та для взаємодії зі студентами використовуються сучасні інформаційно-комунікаційні та мережеві технології для вирішення навчальних завдань, а також обладнання (проектор та електронні презентації для висвітлення окремих тем).

МІСЦЕ КРЕДИТНОГО МОДУЛЯ У ПРОГРАМІ НАВЧАННЯ

Кредитний модуль "Вступ до романо-германського мовознавства. Історія німецької мови" вивчається протягом другого семестру першого року навчання. За структурно-логічною схемою ОП він безпосередньо пов'язаний з дисциплінами «Німецька мова (основна, практичний курс) та Друга англійська мова (практичний курс). Тобто цей кредитний модуль обумовлює вивчення обох цих дисциплін. Дисципліна «Сучасна українська мова» також є важливою передумовою вивчення «Вступу до романо-германського мовознавства. Історії німецької мови».

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті вивчення кредитного модуля "Вступ до романо-германського мовознавства. Історія німецької мови" студенти зможуть:

1. Усвідомлювати фундаментальні принципи буття і розвитку суспільства та мови, як суто суспільного явища.
2. Усвідомлювати особливості функціонування та стратифікації різних мов, закономірності розвитку мов у контексті сучасних лінгвокультур
3. Аналізувати мовні одиниці, визначати історію їх виникнення та їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють
4. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності
5. Усвідомлювати загальнолюдські цінності і світовий досвід розвитку емоційного інтелекту для формування власної стійкої громадянської позиції, емпатії та здатності до синхронічного та діахронічного аналізу глибинних структур тексту у співставленні з реальними комунікативними ситуаціями та історичними подіями
6. Дотримуватися морально-етичних та культурних норм, принципів академічної доброчесності та кодексу професійної етики, примножувати досягнення суспільства

ПЕРЕЛІК ТЕМ, РОЗПОДІЛ НА ТИЖНІ ТА РЕКОМЕНДОВАНИЙ ЧАС САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Тиждень	Зміст заняття	Рекомендований час на СРС
1.	<p>Розділ 1. Завдання курсу, його цілі та завдання. Тема 1.1. Die Geschichte der deutschen Sprache/ Історія німецької мови 1. Die Geschichte der deutschen Sprache und ihre Aufgabe/ Історія німецької мови і її завдання 2. Allgemeine Angaben über germanische Sprachen/ Загальні дані про германські мови a. Die indoeuropäische Sprachfamilie;/ Індоевропейська мовна родина b. Heutige germanische Sprachen, ihre Verbreitung und Klassifikation./ Існуючі сьогодні германські мови, їх розповсюдження і класифікація 3. Altgermanen nach Cäsar und Tacitus. Germanische Stämme . Stammesverbände, Gesellschaftsordnung der Altgermanen. / Давні германці за Цезарем і Тацитом. Союзи племен, побут давніх германців 4. Der Wortschatz der Germanischen./ Словниковий склад германської мови 5. Die altgermanische Schrift. Älteste Literaturdenkmäler der germanischen Sprachen./ Давньогерманський шрифт. Найдавніші пам'ятки германських мов.</p> <p>Експрес контроль лекційного матеріалу Завдання для СРС Historisch – vergleichende Methode und ihre Bedeutung./ Історико-порівняльний метод і його значення Література: 1-7</p>	1
2.	<p>Тема 1.2. Основні етапи історії німецької мови. <u>Entwicklung der deutschen Sprache/ Розвиток німецької мови</u> 1. Die Perioden (die Periodisierung) des Deutschen./ періодизація німецької мови a) die althochdeutsche Periode/ давньоверхньогерманський період b) die mittelhochdeutsche Periode/ середньоверхньогерманський період c) die neuhochdeutsche Periode/ нововверхньогерманський період 2.1. Die althochdeutsche Periode. Die deutschen als Völkerschaft in der Zeit des freien Feudalismus. Ihre Gesellschaft- und Staatsordnung im 8. bis zum 11. Jahrhundert. / Давньоверхньогерманський період. Німці як народність в часи феодалізму. Суспільний та державний строй у 8. – 11. ст..</p> <p>Експрес контроль лекційного матеріалу Завдання для СРС Schriftliche Denkmäler des Althochdeutschen/ Письмові пам'ятки давньоверхньонімецької Література: 1-7</p>	1
3.	<p>Розділ 2. Давньоверхньонімецький період. Історичні передумови. Тема 2.1 <u>Die Entwicklung des Lautbestandes des Deutschen/ Розвиток фонологічного складу</u> I. Althochdeutsche Vokale/ ДВГ голосні 1. Lange und kurze Vokale / Довгі і короткі голосні</p>	1

	<p>2. Diphthonge / Діфтонги 3. Umlaut / Умлаут 4. Brechung / Заломлення II. Konsonanten / Приголосні 1. Die erste (germanische) Lautverschiebung. Verners Gesetze (das Vernersche Gesetz)/ Перший (германський) зсув звуків. Закон Вернера. 2. Die zweite (hochdeutsche) Lautverschiebung/ Другий (верхньонімецький) зсув звуків. 3. Rotazism / Ротацізм 4. Wegfall des anlautenden "h" (vor l, n, r, w) und "w" (vor "l" und "r") / Випадіння h на початку складу 5. Übergang von (th) in "d", von "m" in "n"./ Перехід від th в d</p> <p>Експрес контроль лекційного матеріалу Завдання для СРС Kombinatorischer Lautwandel/ Комбінаторна зміну звуків Westgermanische Konsonantendehnung/ західно-германське подовження приголосних Література: 1-7</p>	
4.	<p>Тема 2.2. Der Formbestand des Althochdeutschen/ Частина мови ДВГ 1. Substantiv. Deklination der Substantive. Funktion des Artikels im Althochdeutschen./ Іменник. Відмінювання іменників. Функції артикля у ДВГ 2. Adjektiv: schwache und starke Deklination der Adjektive. Steigerungsstufen. / Прикметник: слабе та сильне відмінювання прикметників 3. Verb; schwache und starke Verben im Althochdeutschen. Zeitformen des Althochdeutschen. / Дієслово: сильні і слабкі дієслова в ДВГ. Часові форми ДВГ. Тема 2.3 Syntax des Althochdeutschen/ Синтаксис ДВГ 1. Besonderheiten der Wortfolge im Althochdeutschen./ Особливості порядку слів в ДВГ 2. Die Doppelnegation / подвійне заперечення Тема 2.4. Die Entwicklung des Wortbestandes in der althochdeutschen Sprachperiode / Розвиток словникового запасу в ДВГ Die wichtigsten Quellen der Bereicherung des althochdeutschen Wortbestandes:/ головні джерела збагачення ДВГ словникового запасу a) Wortbildung / словотвір b) Bedeutungswandel des Wortes / зміна значення слова c) die Entlehnung fremden Wortgutes / запозичення словникового запасу</p> <p>Експрес контроль лекційного матеріалу Завдання для СРС Der Artikel, das Pronomen und das Numerale im Althochdeutschen/ Артикль, Займенник та числівник у ДВГ Література: 1-7</p>	1
5.	<p>Розділ 3. Средньовірхньонімецький період Тема 3.1. <u>Veränderungen, im Lautbestand des Mittelhochdeutschen / зміни у фонологічній системі СВГ</u> 1. Weiterführung des Umlauts,/ Поширення умлауту 2. Vokalschwächung in unbetonten Silben./ послаблення голосних в ненаголошених складах 3. Veränderungen im Konsonantismus. / зміни в системі приголосних Тема 3.2. <u>Der Formenbestand des Mittelhochdeutschen/ Частина мови в</u></p>	1

	<p><u>СВГ</u> Substantiv. Deklination der Substantive. Artikel./ Іменник. Відмінювання іменників Adjektiv. Deklination der Adjektive. Steigerungsstufen./ Прикметник. Відмінювання прикметників Adverb./ Прислівник Präpositionen, ihre Funktion./ Прийменник і його функції 5. Verb. Schwache und starke Verben. Verbale Zeitformen. / Дієслово. Слабкі і сильні дієслова. Часові форми дієслів. Експрес контроль лекційного матеріалу Завдання для СРС Besonderheiten der Wortfolge im Mittelhochdeutschen./ Особливості порядку слів в СВГ Література: 1-7</p>	
6.	<p>Тема 3.3. Der mittelhochdeutsche Wortbestand/ СВГ словниковий запас Die wichtigsten Quellen der Bereicherung des mittelhochdeutschen Wortbestandes:/ основні джерела збагачення СВГ словникового запасу a) Wortbildung / Словотвір b) Bedeutungswandel des Wortes/ Зміна значення слова c) Entlehnungen aus anderen Sprachen/ Запозичення з інших мов Експрес контроль лекційного матеріалу Завдання для СРС Rückentlehnungen im mhd./ Зворотні запозичення Література: 1-7</p>	1
7.	<p>Розділ 4. Нововісхньонімецький період Тема 4.1. Frühneuhochdeutsche Periode./ Ранньонововісхньонімецький період a) Historische Voraussetzungen / Історичні передумови b) Bauernkrieg./ Селянська війна Reformation der Kirche Експрес контроль лекційного матеріалу Завдання для СРС Die deutsche Sprache des Mittelalters / Німецька мова середньовіччя Література: 1-7</p>	1
8.	<p>Тема 4.2. Die Herausbildung der deutschen Nationalsprache und ihre Weiterentwicklung. / Поява німецької національної мови і її подальший розвиток a) das Wirken der Kanzleien, / Діяльність канцелярій b) der Buchdruck; / Друкарство c) Die Bedeutung Luthers für die Verbreitung und Festigung der sich bildenden Nationalsprache;/ Значення Лютера для поширення і закріплення норми національної мови Тема 4.3. Роль граматиків та теоретиків мови. 1. Die Bedeutung der Grammatiker für die Festigung der Nationalsprache;/ Значення граматиків для закріплення норми національної мови 2. Die Bedeutung der deutschen klassischen Literatur / Значення класиків німецької мови Експрес контроль лекційного матеріалу Завдання для СРС Die regionalen Literatursprachen/ Регіональні варіанти літературної норми Література: 1-7</p>	1

9.	<p>Тема 4.4. Зміни у фонетиці, морфології та синтаксисі ново верхньонімецької мови. Словарний склад та шляхи його збагачення у ново верхньонімецькій мові.</p> <p>I. Entwicklung des neuhochdeutschen Lautbestandes/ Розвиток НВГ фонологічної системи (Die wichtigsten Veränderungen im Lautbestand des Neuhochdeutschen) / найважливіші зміни в фонологічній системі НВГ</p> <p>1. Vokale. Quantitative und qualitative Veränderungen./ Голосні кількісні і якісні зміни</p> <p>2. Konsonanten. Veränderungen des "S"-Lautes, des H, W- und R-Lautes. / Приголосні</p> <p>II. Die wichtigsten Veränderungen im Formenbestand und in der Syntax des Neuhochdeutschen./ Частини мови в СВГ</p> <p>1. Substantiv / Іменник</p> <p>2. Adjektiv/ Прикметник</p> <p>3. Adverb/ Прислівник</p> <p>4. Verb/ Дієслово</p> <p>5. Wichtigste Veränderungen in der Syntax./ Основні зміни в синтаксисі</p> <p>III. Die Entwicklung des Wortbestandes in der neuhochdeutschen Sprachperiode /Розвиток словникового складу НВГ</p> <p>1. Die wichtigsten Quellen der Bereicherung des neuhochdeutschen Wortbestandes. / Основні джерела збагачення НВГ словникового складу</p> <p>a) Bedeutungswandel von Wörtern / Зміна значення слів</p> <p>b) Wortbildung / Словотвір</p> <p>c) Entlehnungen aus fremden Sprachen/ Запозичення з інших мов</p> <p>Експрес контроль лекційного матеріалу</p> <p>Завдання для СРС</p> <p>Die letzten Änderungen in der deutschen Orthographie / Останні зміни в німецькій орфографії</p> <p>Література: 1-7.</p>	1
----	---	---

Семінарські заняття

Тиждень	Зміст заняття	Рекомендований час на СРС
1.	<p>Заняття 1.</p> <p>Обговорення особливостей фонетичного складу давньверхньонімецької мови та завдань на СРС</p> <p>Написання тестових завдань до лекційного матеріалу</p> <p>Переклад уривку з Пісні про Нібелунгів</p>	1
2.	<p>Заняття 2.</p> <p>Обговорення морфології давньверхньонімецької мови та завдань на СРС</p> <p>Написання тестових завдань до лекційного матеріалу</p> <p>Переклад уривку з Пісні про Нібелунгів</p>	1
3.	<p>Заняття 3.</p> <p>Обговорення синтаксису давньверхньонімецької мови та завдань на СРС</p> <p>Написання тестових завдань до лекційного матеріалу</p> <p>Переклад уривку з Пісні про Нібелунгів</p>	1
4.	<p>Заняття 4.</p> <p>Обговорення словарного складу та шляхів його збагачення у</p>	1

Вступ до романо-германського мовознавства

	давньоверхньонімецькій мові та завдань на СРС Написання тестових завдань до лекційного матеріалу	
5.	Заняття 5. Обговорення особливостей фонетичного складу середньоверхньонімецької мови та завдань на СРС Написання тестових завдань до лекційного матеріалу Переклад уривку з «Листа до перекладачів» М.Лютера	1
6.	Заняття 6 Обговорення морфології та синтаксису середньоверхньонімецької мови та завдань на СРС Написання тестових завдань до лекційного матеріалу Переклад уривку з «Листа до перекладачів» М.Лютера	1
7.	Заняття 7. Обговорення словарного складу та шляхів його збагачення у середньоверхньонімецькій мові та завдань на СРС Написання тестових завдань до лекційного матеріалу Переклад уривку з «Листа до перекладачів» М.Лютера	1
8.	Заняття 8. Обговорення зміни у фонетиці, морфології та синтаксисі нововерхньонімецької мови та завдань на СРС Переклад уривку з оригінальної версії «Бременських музик» Я. та В. Грімм	2
9.	Заняття 9. Підвищення рейтингу. Залікова робота	6

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Всі дані щодо системи оцінювання здобувачів з кредитного модуля повідомляються студентам на першому занятті. Поточний рейтинг оголошується студенту за вимогою особисто або дистанційно (будь-який доступний інструмент комунікації).

№ з/п	Контрольний захід	%	Ваговий бал	Кіл-ть	Всього
1.	Доповіді на семінарах	28	7	4	28
2.	Експрес-тест за матеріалом лекційних занять	72	8	9	72
	Всього				100

Критерії нарахування балів:

1. Експрес-тест за матеріалом лекційних занять:

Ваговий бал – 8

Критерії оцінювання:

- 8 балів («відмінно») – повна, вичерпна відповідь на поставлене запитання з наведенням прикладів (іноді з допущенням уточнюючих питань);
- 7-6 балів («добре») – достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації), або повна відповідь з незначними неточностями;
- 5-4 бали («задовільно») – неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації) та незначні помилки;
- 0 балів («незадовільно») – незадовільна відповідь, що не відповідає вимогам мінімальної задовільної оцінки.

Вступ до романо-германського мовознавства

2. Доповіді на семінарських заняттях:

Ваговий бал –7

Критерії оцінювання:

- 7 балів («відмінно») – творче розкриття одного з питань, вільне володіння матеріалом, наведення прикладів(не менше 90% потрібної інформації);
- 6-5 балів («добре») – глибоке розкриття одного з питань, достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації), або повна відповідь з незначними неточностями;
- 4 бали («задовільно») – неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації) та незначні помилки;
- 0 балів («незадовільно») – незадовільна відповідь, що не відповідає вимогам мінімальної задовільної оцінки.

Заохочувальні бали:

- за виступ на студентській конференції із публікацією тез додається 10 балів.

Календарний рубіжний контроль

Проміжна атестація студентів (далі – атестація) є календарним рубіжним контролем. Метою проведення атестації є підвищення якості навчання студентів та моніторинг виконання графіка освітнього процесу студентами.

№ атестації	Термін атестації	Умови отримання атестації
Перша атестація	8-ий тиждень	Поточний рейтинг не менше 16 балів
Друга атестація	14-ий тиждень	Поточний рейтинг не менше 36 балів

Семестрова атестація студентів

Умова допуску до екзамену		Критерій
1	Стартовий рейтинг	Не менше 60 балів

Студенти, які наприкінці семестру мають рейтинг менше 60 балів, а також ті, хто хоче підвищити оцінку, виконують залікову контрольну роботу. Завдання контрольної роботи складається з 2 теоретичних питань з переліку, та 15 тестових завдань до різних розділів кредитного модулю.

Зміст заліку:

Два теоретичних питання (максимальна кількість балів – 35 за кожне; час на виконання – 60 хв) та 15 тестових завдань (максимальна кількість балів 2 за кожне, час на виконання – 30 хв.).

Критерії оцінювання:

Теоретичні питання

- 35-32 бали («відмінно») – повна, вичерпна відповідь на поставлене запитання з наведенням прикладів (іноді з допущенням уточнюючих питань);
- 31-26 балів («добре») – достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації), або повна відповідь з незначними неточностями;
- 25-21 балів («задовільно») – неповна відповідь (не менше 60% потрібної

Вступ до романо-германського мовознавства

інформації) та незначні помилки;

– 0 балів («незадовільно») – незадовільна відповідь, що не відповідає вимогам мінімальної задовільної оцінки.

Тестові завдання кожне 2 бали у випадку правильної відповіді.

Таким чином, максимальна кількість балів за відповідь на заліку дорівнює 100 балам

Таблиця переведення рейтингових балів до оцінок за університетською шкалою

Бали	Оцінка за університетською шкалою
100 ... 95	Відмінно
94 ... 85	Дуже добре
84 ... 75	Добре
74 ... 65	Задовільно
64 ... 60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Менше 40	Не допущено

Пропущені контрольні заходи

Кожен студент має право відпрацювати пропущені з поважної причини (лікарняний, мобільність тощо) заняття за рахунок самостійної роботи. Детальніше за посиланням: <https://kpi.ua/files/n3277.pdf>.

Академічна доброчесність

Політику та принципи академічної доброчесності визначено в розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначено в розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів

Студенти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно з визначеними процедурами. Студенти мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково аргументовано, пояснивши з яким критерієм не погоджуються відповідно до оціночного листа та/або зауважень. Детальніше: <https://kpi.ua/regulations-8-7>.

Інклюзивне навчання

Кредитний модуль «Вступ до романо-германського мовознавства. Історія німецької мови» може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами.

Навчання іноземною мовою

Вступ до романо-германського мовознавства

Навчальний матеріал викладається німецькою мовою або українською (в залежності від рівня володіння німецькою здобувачами).

ДОДАТКИ

Додаток 1. Рекомендована література

5.1. Базова:

1. Lewizkij V. Geschichte der deutschen Sprache. – Winniza, 2010.
2. Bublik W.N. Die Geschichte der deutschen Sprache. - Kyjiv, 1983.
3. Жлуктенко Ю.О., Яворська Т.А. Вступ до германського мовознавства. - К., 1986.

5.2. Допоміжна:

4. Moskalskaja O.I. Deutsche Sprachgeschichte. - L., 1969.
5. Жирмунский В.М. История немецкого языка. - М., 1956.
6. Филичева Н.И. История немецкого языка. - М., 1959.
7. Чемоданов Н.С. Хрестоматия по истории немецкого языка. - М., 1978.

Додаток 2. Орієнтовний перелік теоретичних питань для заліку.

1. Die Geschichte der deutschen Sprache und ihre Aufgabe.
2. Die indoeuropäische Sprachfamilie.
3. Heutige germanische Sprachen, ihre Verbreitung und Klassifikation.
4. Altgermanen nach Cäsar und Tacitus. Stammesverbände, Gesellschaftsordnung der Altgermanen.
5. Der Wortschatz des Germanischen.
6. Die Altgermanische Schrift. Älteste Literaturdenkmäler der germanischen Sprachen.
7. Die Perioden des Deutschen
8. Die althochdeutsche Periode
9. Althochdeutsche Schriftdenkmäler.
10. Die Entwicklung des Wortbestandes in der althochdeutschen Sprachperiode. Wortbildung.
11. Die Entwicklung des Wortbestandes in der althochdeutschen Sprachperiode. Bedeutungswandel des Wortes.
12. Die Entwicklung des Wortbestandes in der althochdeutschen Sprachperiode. Die Entlehnungen fremden Wortgutes.
13. Die Entwicklung des Lautbestandes des Deutschen. Althochdeutsche Vokale. Lange und Kurze Vokale.
14. Die Entwicklung des Lautbestandes des Deutschen. Althochdeutsche Vokale. Diphthonge.
15. Die Entwicklung des Lautbestandes des Deutschen. Althochdeutsche Vokale. Umlaut.
16. Die Entwicklung des Lautbestandes des Deutschen. Althochdeutsche Vokale. Brechung.
17. Die Entwicklung des Lautbestandes des Deutschen. Althochdeutsche Konsonanten. Die erste Lautverschiebung. Das vernerische Gesetz.
18. Die Entwicklung des Lautbestandes des Deutschen. Althochdeutsche Konsonanten. Die zweite Lautverschiebung.
19. Die Entwicklung des Lautbestandes des Deutschen. Althochdeutsche Konsonanten. Rotazismus.
20. Die Entwicklung des Lautbestandes des Deutschen. Althochdeutsche Konsonanten. Westgermanische Konsonantendehnung.
21. Die Entwicklung des Lautbestandes des Deutschen. Althochdeutsche Konsonanten. Wegfall des anlautenden „h“ und „w“.
22. Die Entwicklung des Lautbestandes des Deutschen. Althochdeutsche Konsonanten. Übergang von „p“ in „d“, von „m“ in „n“
23. Der Formenbestand des Althochdeutschen. Substantiv.
24. Der Formenbestand des Althochdeutschen. Adjektiv.
25. Der Formenbestand des Althochdeutschen. Verb.
26. Der Formenbestand des Althochdeutschen. Besonderheiten der Wortfolge im Althochdeutschen.

Вступ до романо-германського мовознавства

27. Deutschland des 11-13 Jahrhunderts.
28. Deutsche Sprache als Sprache der Deutschen Völkerschaft.
29. Schriftliche Denkmäler des Mittelhochdeutschen.
30. Der Mittelhochdeutsche Wortbestand. Wortbildung
31. Der Mittelhochdeutsche Wortbestand. Bedeutungswandel des Wortes.
32. Der Mittelhochdeutsche Wortbestand. Entlehnungen aus anderen Sprachen.
33. Veränderungen im Lautbestand des Mittelhochdeutschen. Weiterführung des Umlauts.
34. Veränderungen im Lautbestand des Mittelhochdeutschen. Vokalschwächung in unbetonten Silben.
35. Veränderungen im Lautbestand des Mittelhochdeutschen. Veränderungen in Konsonantismus.
36. Der Formenbestand des Mittelhochdeutschen. Substantiv.
37. Der Formenbestand des Mittelhochdeutschen. Adjektiv.
38. Der Formenbestand des Mittelhochdeutschen. Adverb
39. Der Formenbestand des Mittelhochdeutschen. Präpositionen.
40. Der Formenbestand des Mittelhochdeutschen. Verb.
41. Der Formenbestand des Mittelhochdeutschen. Besonderheiten der Wortfolge im Mittelhochdeutschen.
42. Die Herausbildung der deutschen Nationalsprache. Das Wirken der Kanzleien.
43. Die Herausbildung der deutschen Nationalsprache. Der Buchdruck.
44. Die Herausbildung der deutschen Nationalsprache. Die Bedeutung Luthers.
45. Die Herausbildung der deutschen Nationalsprache. Die Bedeutung der Grammatiker.
46. Die Herausbildung der deutschen Nationalsprache. Die Bedeutung der Deutschen klassischen Literatur.
47. Entwicklung des neuhochdeutschen Lautbestandes. Vokale
48. Entwicklung des neuhochdeutschen Lautbestandes. Konsonanten.
49. Die Entwicklung des Wortbestandes in der neuhochdeutschen Sprachperiode. Bedeutungswandel.
50. Die Entwicklung des Wortbestandes in der neuhochdeutschen Sprachperiode. Wortbildung.
51. Die Entwicklung des Wortbestandes in der neuhochdeutschen Sprachperiode. Entlehnungen aus fremden Sprachen.
52. Der Kampf um Reinheit und Geltung der deutschen nationalen Sprache.
53. Die wichtigsten Veränderungen im Formbestand des Neuhochdeutschen. Substantiv.
54. Die wichtigsten Veränderungen im Formbestand des Neuhochdeutschen. Adjektiv.
55. Die wichtigsten Veränderungen im Formbestand des Neuhochdeutschen. Verb.
56. Die wichtigsten Veränderungen in der Syntax des Neuhochdeutschen.